

OŚROL.0003.2.2022

Pan
Cezary Terech
Radny Rady Powiatu w Elblągu

dotyczy: BR.0003.11.2022

zapytania Pana Cezarego Terecha Radnego Rady Powiatu o możliwości wystąpienia powodzi lub zalania obszarów zagrożonych ryzykiem powodziowym w Powiecie Elbląskim na podstawie raportów Kierowników Nadzorów Wodnych – Wody Polskie z dnia 19.12.2022r.

Pytanie:

„Czy Wody Polskie, aby na pewno prowadząc swoją działalność zgodnie z art. 213, 240, 250 i 163 oraz innych artykułów ustawy Prawo wodne właściwie zabezpieczają powiat elbląski przed nagłymi zjawiskami pogodowymi związanymi z ryzykiem powodziowym?”

Odpowiedź:

Na podstawie przedstawionych **sprawozdań Kierowników Nadzorów Wodnych z terenu powiatu elbląskiego**, a wynikających z art. 250 ust. 10 ustawy Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r poz. 2625 t.j. z dnia 14.12.2022 r.), nie jest możliwe dokonanie oceny możliwości wystąpienia powodzi lub zalania obszarów zagrożonych ryzykiem powodziowym w powiecie elbląskim, a tym bardziej dokonać oceny działań Wód Polskich.

Oceną stanu wystąpienia ryzyka powodziowego istotnie zajmują się Wody Polskie, ale zgodnie z art. 240 ust.2 ustawy Prawo wodne jest to zadanie Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej lub Zarządy Zlewni. To te jednostki organizacyjna Wód Polskich, między innymi realizuje zadania z zakresu o jaki pyta Pan Cezary Terech Radny Powiatu Elbląskiego. To Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej przygotowuje projekt wstępnej oceny ryzyka powodziowego, sporządza mapy zagrożenia powodziowego oraz mapy ryzyka powodziowego oraz współuczestniczy w zapewnieniu ochrony ludności mienia przed powodzią i przeciwdziałaniu skutkom suszy. Przygotowuje także projekty planów zarządzania ryzykiem powodziowym, o których mowa, a także prowadzi gospodarkę finansową. Natomiast regionalne zarządy gospodarki wodnej i zarządy zlewni realizują, między innymi zadania takie jak: planują zadania związane z utrzymaniem wód i pozostałego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną, w tym obwałowań oraz obszaru międzywala; gromadzą, przetwarzają, udostępniają i przekazują informacje na potrzeby planowania przestrzennego i centrów zarządzania kryzysowego;

Natomiast Jednostka organizacyjna Wód Polskich – Nadzory Wodne realizuje następujące zadania (zgodnie z art.240 ust. 5 ustawy Prawo wodne):

1. prowadzą sprawy dotyczące decyzji, o których mowa w art. 232 ust. 4, tj. dotyczy spraw zwolnień z zakazu obowiązującego w obrębie pasa technicznego, art. 394 ust. 2, tj. przyjmują zgłoszenia statków mieszkalnych i usługowych wymagających postoju na wodach płynących oraz w art. 424 ust. 1, tj. przyjmują zgłoszenia wodnoprawne na wykonanie urządzeń wodnych lub innych działań wymagających zgłoszeniu;
2. współuczestniczą w zapewnieniu ochrony ludności i mienia przed powodzią i przeciwdziałaniu skutkom suszy, na poziomie zlewni;
3. prowadzą sprawy dotyczące zgłoszeń wodnoprawnych;
4. przyjmują wnioski o wydanie zgód wodnoprawnych oraz innych decyzji przewidzianych w ustawie;

5. realizują i współdziałają w realizacji działań służących prowadzeniu zrównoważonego gospodarowania wodami, w tym osiągnięciu celów, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz w art. 61, w zlewniach;
6. utrzymują i eksploatują urządzenia wodne będące własnością Skarbu Państwa;
7. zapewniają sygnalizację o zagrożeniach w sytuacji wystąpienia ekstremalnych zjawisk hydrologicznych;
8. zapewniają oznakowanie szlaków żeglownych na śródlądowych drogach wodnych;
9. zapewniają należyty stan techniczny, obsługi i bezpieczeństwa budowli hydrotechnicznych będących własnością Skarbu Państwa;
10. dokonują odczytu wskazań przyrządów pomiarowych, stosownie do art. 272 ust. 14 i art. 275 ust. 10.

Niemniej, treści o które Pan Radny pyta są ważne i istotne dla właściwej oceny stanu bezpieczeństwa powodziowego i ochrony mieszkańców oraz ich mienia na terenie powiatu przed nagłymi zagrożeniami powodziowymi, ale nie mieszczą się w kompetencjach kierowników zarządów zlewni i nie mogły znaleźć swojego odzwierciedlenia w przedłożonych sprawozdaniach. Zagadnienia które Pan Radny porusza w swoim zapytaniu leżą w gestii innych jednostek organizacyjnych Wód Polskich.

Należy nadmienić, że rocznej oceny działalności Wód Polskich wraz z pisemnym uzasadnieniem, dokonuje minister właściwy do spraw gospodarki wodnej i przekazuje ją Prezesowi Wód Polskich (art. 358 ustawy Prawo wodne)

Zgodnie z art. 163 ustawy Prawo wodne, ochrona przed powodzią jest zadaniem Wód Polskich oraz organów administracji rządowej i samorządowej.

Ochronę przed powodzią prowadzi się z uwzględnieniem map zagrożenia powodziowego, map ryzyka powodziowego oraz planów zarządzania ryzykiem powodziowym, uwzględniając wszystkie elementy zarządzania ryzykiem powodziowym, w szczególności zapobieganie, ochronę, stan należytego przygotowania i reagowanie w przypadku wystąpienia powodzi, usuwanie skutków powodzi, odbudowę i wyciąganie wniosków w celu ograniczenia potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej, w zakresie określonym w przepisach ustawy oraz w przepisach odrębnych.

Przedmiotowe dokumenty są dostępne na stronie internetowej (www.wody.gov.pl) i są zatwierdzone przez odpowiednie organy państwa.

Wody Polskie przekazują projekt wstępnej oceny ryzyka powodziowego ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej w celu zatwierdzenia, a Minister właściwy do spraw gospodarki wodnej zatwierdza wstępną ocenę ryzyka powodziowego i przekazuje ją dyrektorowi Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, które to podaje do publicznej wiadomości przez umieszczenie jej na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu zapewniającego obsługę ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej.

Wstępna ocena ryzyka powodziowego podlega przeglądowi co 6 lat oraz w razie potrzeby aktualizacji.

Niezależnie od powyższego, informuję, że przy współudziale wszystkich służb funkcjonujących w powiatowym systemie reagowania dla potrzeb Powiatowego Planu Zarządzania Kryzysowego sporządzono katalog zagrożeń mogących wystąpić na terenie powiatu elbląskiego, dokonano oceny ryzyka i skutków ich wystąpienia, opracowano procedury postępowania. Z analizy tych zagrożeń oraz oceny ryzyka wynika, że potencjalnie największym zagrożeniem powodującym ochronę ludności i ich mienia jest powódź. Z oceny map zagrożenia i ryzyka powodziowego wykonanych przez **Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej** wynika, że zagrożenie powodziowe swym zasięgiem obejmuje niemal cały powiat, a szczególnie jego część nizinną i depresyjną o powierzchni 32 800 ha (26% powierzchni powiatu) z tego obszar chroniony obejmuje ok. 31 773 ha.

Do czasu powstania PGW Wody Polskie (1 styczeń 2018 r.) nadsyłane do Starostwa Powiatowego w Elblągu sprawozdania przedkładane przez Żuławski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Elblągu stanowią cenne źródło informacji o stanie ochrony

przeciwpowodziowej powiatu elbląskiego. Wskazywano w nich również słabe strony tej infrastruktury oraz kierunki działania w celu jej poprawienia. Ale był to inny system organizacyjny i inne były zadania przypisane dla poszczególnych jednostek organizacyjnych.

Obecnie nadsyłane przez Nadzory Wodne sprawozdania nie wskazują mocnych, a przede wszystkim słabych stron tej infrastruktury, gdyż nie jest to ich zakres działania.

W opinii Centrum Zarządzania Kryzysowego naszego powiatu infrastruktura przeciwpowodziowa, a szczególnie stan wałów przeciwpowodziowych jest niezadawalający. Takie stanowisko nasi samorządowcy wyrazili na spotkaniach, które miały miejsce w październiku i listopadzie 2022 roku z udziałem przedstawicieli PGW Wody Polskie oraz parlamentarzystów naszego regionu. Samorządowcy zobligowali Zarząd Zlewni PGW Wody Polskie w Elblągu do:

- podjęcia niezwłocznych działań związanych z inwentaryzacją nor bobrowych na wałach rzek których zlewiskiem jest jezioro Drużno oraz dokonać w tych miejscach pilnej ich naprawy,
- usunięcia z koryt rzek porośniętych w ich nurtach traw, krzaków, niezliczonej ilości drzew i innej roślinności stanowiącej naturalną przeszkodę w swobodnym spływie wód (zjawisko to jest szczególnie groźne w okresie zimowym i wczesno wiosennym).
- zgromadzenia w swoich zasobach odpowiedniego sprzętu (worki na piasek, piasek, sznurek do wiązania worków, folia itp.), który dostępny byłby w systemie całodobowym dla służb ratowniczych,
- zaktualizowania danych teleinformatycznych osób, które są dostępne całodobowo (również w dni wolne od pracy) i przekazania tych danych dla służb ratowniczych i JST Powiatu,
- bieżącego informowania JST Powiatu (wg. podziału administracyjnego) o planowanych i prowadzonych na wałach inwestycjach jak również o działaniach naprawczych podejmowanych na tych obiektach,

oraz podjęli inicjatywę opracowania własnej oceny infrastruktury przeciwpowodziowej na administrowanym terenie, którą wraz z wnioskami z ostatniej narady przesłać do wiadomości i ustosunkowania się do:

- Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej PGW Wody Polskie w Warszawie,
- Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej PGW Wody Polskie w Gdańsku,
- Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie,

Jednocześnie informuję, że stan techniczny osłony przeciwpowodziowej przekazywany jest do Wojewódzkiego Nadzoru Budowlanego

Jednakże, biorąc pod uwagę deklaracje złożone przez kierowników nadzorów wodnych podczas posiedzenia połączonych komisji Rady Powiatu w dniu 19 grudnia 2022 roku, na życzenie organów powiatu, wnioskowane treści mogą się znaleźć w przyszłych sprawozdaniach składanych przez nadzory wodne.

Otrzymują:

1. Pan Cezary Terech
2. A.a.

Do Wiadomości:

1. Przewodnicząca Rady Powiatu

STAROSTA ELBLĄSKI

mgr Maciej Romanowski